

Monumentnummer*: 516307

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82765/183

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Zuidhorn		Westerkwartier		Groningen				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie	
Hoofdstraat	30 a	a		9801 BZ	Zuidhorn			
Hoofdstraat	30			9801 BZ	Zuidhorn			
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Zuidhorn		F				5408		
Zuidhorn		F	5412	A2				
Zuidhorn		F	5412	A1				
Zuidhorn		F				6228		

Omschrijving**

Inleiding

POSTKANTOOR met ingebouwde DIENSTWONING gebouwd in de jaren 1907-1908 door aannemer J. Wolrick uit Hoogezand naar een ontwerp van rijksbouwmeester C.H. Peters. Het postkantoor dat is opgetrokken in de zogenaamde "postkantorengotiek" is een variant op het standaardtype dat Peters in verschillende plaatsen in het land bouwde: dit postkantoor heeft een zijrisaliet en heeft aan weerszijden een uitgebouwde smalle luifel met zadeldakje. Oorspronkelijk stond op het dak een dakruiter. Het pand is in 1978 aan de achterzijde uitgebreid; dit gedeelte valt buiten de bescherming van rijkswege. Tevens werd het interieur van het postkantoorgedeelte volledig gewijzigd. In de linker zijgevel van het postkantoor zijn in 1983 een aantal nieuwe vensters geplaatst. In 1990 is het pand aan de voorzijde voorzien van een invalidenopgang en is het interieur aangepast aan de eisen des tijds. Ondanks de wijzigingen is het aanzicht van het postkantoor als geheel nauwelijks aangetast.

Het pand is beeldbepalend gelegen in het beschermde dorpsgezicht De Gast.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Twee bouwlagen hoog POSTKANTOOR met DIENSTWONING opgetrokken in een rode baksteen op een iets uitspringend trasraam van roodbruine klinkers deels afgezet met een natuurstenen dekplaat, deels met een rollaag. Het samengestelde zadeldak, gedekt met een zwart geglazuurde tuile du Nord, heeft een houten goot op klossen met tandlijst en twee gemetselde schoorstenen (waarvan één niet origineel) op de nok. De topgevels hebben windveren met voluutbeëindiging, houten beschot en decoratieve houten makelaar. In de gevels sierankers.

De voorgevel (oost) heeft op de begane grond twee raampartijen, bestaande uit een H-venster met tweeruits beschilderd glas-in-lood bovenlicht, tussen twee smallere H-vensters met beschilderd glas-in-lood bovenlicht, alle onder een segmentboog met een boogtrommel met vlechtwerk en alle met natuurstenen onderdorpels; twee paneeldeuren met deurlicht met Art Nouveau-smeedwerk onder een getoogd bovenlicht in de vorm van een glas-in-lood drielichtvenster met gemetselde stijlen en natuurstenen boogtrommel. Beide, iets terugliggende deuren hebben een telkens verspringende gemetselde omlijsting rustend op natuurstenen hoekstukken. Op de verdieping drie raampartijen als op de begane grond. Het zijrisaliet heeft twee raampartijen als op de begane grond alleen hebben de middenvensters een T-raam; in de topgevel van het zijrisaliet een H-venster met tweeruits bovenlicht onder een segmentboog met gemetselde boogtrommel, tussen twee smalle H-vensters onder een getoogd bovenlicht. In het dakvlak aan de voorzijde twee dakkapellen met een zesruits venster. De dakkapellen zijn bekleed met leien en hebben een aangekapt zadeldakje gedekt met leien, decoratieve windveren en decoratief houten beschot.

De noordgevel heeft twee gemetselde steunberen met natuurstenen afdekplaat en een schuin aflopende gemetselde cordonlijst; zowel op de begane grond als op de verdieping, twee H-vensters met tweeruits bovenlicht onder een segmentboog met boogtrommel met vlechtwerk. Aan de noordgevel een houten luifel ('poortje'), bestaande uit een langwerpige zadeldakje gedekt met een zwarte tuile du Nord, en een houten beschot tussen strakke windveren, steunend op twee dubbele houten decoratieve pijlers.

De zuidgevel heeft een schuin aflopende gemetselde cordonlijst en vier smalle H-vensters onder een segmentboog met boogtrommel met vlechtwerk, en een (niet origineel) venster. In de topgevel twee smalle H-vensters onder een segmentboog met boogtrommel met vlechtwerk. Aan de zuidgevel een identieke houten luifel als aan de noordgevel.

In de topgevel van de achtergevel (west) een H-venster met tweeruits bovenlicht onder een segmentboog met gemetselde boogtrommel, tussen twee smalle H-vensters onder een getoogd bovenlicht. Aan het deel van de achtergevel met topgevel een één bouwlaag hoge aanbouw met (vernieuwd) zadeldak, gedekt met een zwart geglazuurde tuile du Nord, en een topgevel met windveren, houten beschot en decoratieve makelaar. In de noordgevel van de aanbouw vier gemetselde lisenen en vijf H-vensters met tweeruits bovenlicht en segmentboog met boogtrommel met vlechtwerk. Deze aanbouw is in 1978 geïntegreerd met de nieuwbouw.

In het INTERIEUR op de begane grond: in de voorkamer de zwart marmeren schouw met groen geaderde accenten. In de keuken de houten schouw; de houten ingebouwde glaskast met deurlichten met roedenverdeling. In de gang de tochtdeur met deurlicht met roedenverdeling onder een bovenlicht, bestaande uit drie getoogde lichten met houten tussenstijlen; de vloer van witte en zwarte marmeren tegels; de houten paneeldeuren deels met originele deurklinken; de gepleisterde segmentbogen met geprofileerde archivoltten; de bordestrap met zwart granieten treden en leuning bestaande uit decoratieve smeedijzeren stijlen en regels met driepasmotief en houten handlijst. Op de verdieping: in de gang de vloer van witte en zwarte marmeren tegels; de segmentbogen met geprofileerde archivoltten; de houten paneeldeuren deels met originele deurklinken. In de woonkamer de zwart marmeren schouw; de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

suitedeuren met glas-in-lood deurlichten. In de kelder de tegelvloer in rood en geel; de segmentbogen.

Waardering

Postkantoor met ingebouwde dienstwoning van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een postkantoor uit 1908 in postkantorengotiek
- als goede representant van het oeuvre van rijksbouwmeester C.H. Peters
- als voorbeeld van een Peters postkantoor met zijrisaliet
- vanwege de sobere detaillering en het materiaalgebruik
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de gave interieuronderdelen van de dienstwoning
- vanwege de beeldbepalende ligging in het beschermde dorpsgezicht De Gast.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Postkantoor